

Поштовани, Обраћамо вам се с притужбом поводом текста под насловом „Даме убијају баш мушки“, који је објављен 9. новембра 2011. године у дневном листу „Вечерње новости“ и фотографије која је објављена уз поменути текст као његова илустрација, а по претходно прибављеној писаној сагласности госпође Д.Ј.. Након објављивања горе поменутог текста и фотографије, Виктимолошком друштву Србије се 15. новембра 2011. године обратила Д.Ј., која се у том моменту налазила на издржавању казне затвора у Казнено-поправном заводу за жене у Пожаревцу. Д.Ј. је била револтирана овим текстом, посебно насловом и стављањем фотографије осуђеница из КПЗ за жене у Пожаревцу, на којој се она препознала, као илустрације за овај текст. Како нам је том приликом навела, та фотографија је направљена још 2008. године, сасвим другим поводом, а сада је употребљена (објављена) без њеног знања и претходног пристанка. Уз то, с обзиром на наслов текста, како је истакла Д.Ј., фотографија на којој се она препознала је стављена у контекст приче о женама које се осуђују за убиство, док је она осуђена за сасвим други вид криминалитета. Овакво поступање дневног листа „Вечерње новости“ код Д.Ј. је изазвало велико незадовољство и неспокојство, посебно јер она ускоро треба да изађе са издржавања казне и не жели да се без њеног пристанка њена фотографија из Казнено-поправног завода објављује у средствима јавног информисања. Иако је на фотографији замагљено лице жена које су фотографисане, како је навела Д.Ј., жене могу веома лако да се препознају, посебно од стране лица која су им блиска или која их познају. Имајући у виду напред изнете наводе, сматрамо да су оваквим поступањем уредништва дневног листа „Вечерње новости“ прекршене одредбе Закона о заштити података о личности РС (Службени гласник РС бр. 97/2008 и 104/2009) и Закона о јавном информисању (Службени гласник РС бр. 43/2003, 61/2005, 71/2009 и 89/2010 - одлука УС и 41/2011 - одлука УС)). Према члану 1 Закона о заштити података о личности, „заштита података о личности обезбеђује се сваком физичком лицу, без обзира на држављанство и пребивалиште, расу, године живота, пол, језик, вероисповест, политичко и друго уверење, националну припадност, социјално порекло и статус, имовинско стање, рођење, образовање, друштвени положај или друга лична својства“, што се свакако односи и на заштиту података о личности лица која су лишена слободе и налазе се на издржавању казне затвора. При томе, како стоји у члану 3 истог Закона, „податак о личности је свака информација која се односи на физичко лице, без обзира на облик у коме је изражена и на носач информације (папир, трака, филм, електронски медиј и сл.), по чијем налогу, у чије име, односно за чији рачун је информација похрањена, датум настанка информације, место похрањивања информације, начин сазнавања информације (непосредно, путем слушања, гледања и сл, односно посредно, путем увида у документ у којем је информација садржана и сл.), или без обзира на друго својство информације“. Сходно томе, и фотографија лица представља податак о личности. Фотографија на којој је, између осталих, и поменута Д.Ј. искоришћена је супротно одредбама члана 8 став 1 и 2 Закона о заштити података о личности РС, у којој изричито стоји да обрада није дозвољена ако физичко лице није дало пристанак за њу, као и ако се обрада врши у сврху различиту од оне за коју је одређена. При томе, према члану 3 став 1 тачка 3 Закона о заштити података о личности обрада, између осталог, подразумева и објављивање података о личности. У овом случају, Д.Ј. није дала свој пристанак да се уз поменути текст објави фотографија на којој је она. Са друге стране, у овом случају ради се о фотографији која је начињена 2008. године уз пристанак овде поменуте Д.Ј. али за сасвим друге намене, те је та иста фотографија овога пута искоришћена у сасвим друге сврхе али без пристанка и знања Д.Ј. која је на њој. Оваквим поступањем уредништво дневног листа „Вечерње новости“ уједно је прекршило и одредбе члана 43 Закона о јавном информисању. Према овом члану

„информација из приватног живота, односно лични писани запис (писмо, дневник, забелешка, дигитални запис и слично), запис лика (фотографски, цртани, филмски, видео, дигитални и слично) и запис гласа (магнетофонски, грамофонски, дигитални и слично) - не може се објавити без пристанка лица чијег се приватног живота информација тиче, односно лица чије речи, лик односно глас садржи, ако се при објављивању може закључити које је то лице“. При томе, за непосредно преношење лика или гласа (путем телевизије, радија или слично), што се очигледно односи и на писана средства јавног информисања, потребан је пристанак лица. Уз то, у истом Закону изричито стоји да „пристанак дат за једно објављивање, за одређени начин објављивања, односно за објављивање у одређеном циљу, не сматра се пристанком за поновљено објављивање, за објављивање на други начин, односно за објављивање за друге циљеве“.

Виктимолошко друштво Србије сматра да се оваквим поступањем дневног листа „Вечерње новости“ крше права осуђених лица, у овом случају жена које се налазе на издржавању казне затвора, на заштиту података о личности, да се тиме нарушава њихова приватност, те се додатно виктимизирају и стигматизују, што додатно отежава процес њихове социјалне интеграције.

Имајући све наведено у виду, молимо Вас да преиспитате поступање уредништва дневног листа „Вечерње новости“ у вези са поменутиим текстом и фотографијом и донесете правичну одлуку.